

Vlaams
Parlement

ingediend op **955** (2016-2017) – Nr. 1
24 oktober 2016 (2016-2017)

Beleidsbrief

Dierenwelzijn
2016-2017

ingediend door minister Ben Weyts

INHOUD

LIJST MET AFKORTINGEN	4
MANAGEMENTSAMENVATTING	5
I. INLEIDING	7
II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	7
1. SD 1: Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren.....	7
1.1. Gezelschapsdieren.....	7
1.1.1. OD 1: Zorgen voor een betere omkadering en controle van de fokkerij en handel in gezelschapsdieren.....	7
1.1.2. OD 2: Garanderen van de continuïteit en de performantie van het registratiesysteem voor honden.....	8
1.1.3. OD 3: Voorzien van een betere ondersteuning en omkadering van asielen	9
1.1.4. OD 4: Het probleem van de overpopulatie van katten aanpakken	9
1.2. Landbouwhuisdieren	10
1.2.1. OD 5: Streven naar een voortrekkersrol binnen Europa.....	10
1.2.2. OD 6: Verbieden van het onverdoofd slachten buiten een slachthuis.....	11
1.2.3. OD 7: Verbieden van de chirurgische castratie van varkens vanaf 2018	11
1.2.4. OD 8: Een einde maken aan het onterecht afleveren van medische attesten voor het blokstaarten van paarden	12
1.2.5. OD 9: Aanpakken van de welzijnsproblemen in de pelsdierhouderij	12
1.3. Exotische dieren.....	13
1.3.1. OD 10: Garanderen van de continuïteit in de verplichte adviesverlening bij het vastleggen van erkenningsvoorwaarden en het beoordelen van erkenningsaanvragen.....	13
1.3.2. OD 11: Afstemmen van het dierentuinenbeleid op de huidige realiteit en kennis.....	13
1.3.3. Naar een no kill-beleid in dierentuinen	14
1.3.4. OD 12: Zorgen voor een duidelijk kader voor het houden van roofvogels in gevangenschap	14
1.3.5. OD 13: Het houden van reptielen beperken.....	14
1.4. Proefdieren.....	15
1.4.1. OD 14: Garanderen van een strikt kader voor het gebruik van proefdieren.....	15

1.5. Ondersteuning van het beleid	15
1.5.1. OD 15: Zorgen voor een degelijk adviesorgaan, gedragen door alle betrokken belangengroepen en op maat van de dierenwelzijnsproblematiek, door de oprichting van een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn	15
1.5.2. OD 16: Oprichting van een Dierenwelzijnsfonds.....	16
2. SD 2: Door optimalisatie en efficiëntie evolueren naar een goed georganiseerd en gericht controleorgaan	17
2.1. OD 17: Door optimalisatie en efficiëntie evolueren naar een goed georganiseerd en gericht controleorgaan	17
3. SD 3: Ontwikkelen van een efficiënte sensibiliseringsstrategie met een visie op lange termijn	18
3.1. OD 18: Ontwikkelen van een efficiënte sensibiliseringsstrategie met een visie op lange termijn	18
Bijlage	19

LIJST MET AFKORTINGEN

DMO: Dierenarts met opdracht

FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

IZSAM: Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Abruzzo e del Molise "G. Caporale"

KMDA: Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen

VVSG: Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten

MANAGEMENTSAMENVATTING

Ik wil dat dierenwelzijn in Vlaanderen ernstig genomen wordt. Ik bouw dan ook aan een beleid dat dieren beter beschermt. Vermijdbaar dierenleed moet maximaal vermeden worden. Er wordt geïnvesteerd in kordate controle, een duidelijk regelgevend kader en gerichte sensibilisering.

In de sector van de gezelschapsdieren blijft de strijd tegen de problemen in de hondenhandel een speerpunt. Deze strijd werd verder opgevoerd met strikter toezicht en een standaardisering van de criteria voor weigering en intrekking van een erkenning. Er werd ook grote kuis gehouden in de lijst van toegelaten invoerders van pups en kittens. Deze lijn wordt verder doorgetrokken, waarbij verder gebouwd wordt aan een efficiënte samenwerking met het FAVV en met onze buurlanden. Gelet op het grensoverschrijdend karakter wil ik deze problematiek ook op de Europese agenda plaatsen. Vlaanderen neemt hierin, in samenwerking met Nederland, Duitsland, Denemarken en Zweden, het voortouw. Op basis van het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn werk ik een aanpassing van de criteria en voorwaarden voor honden- en kattenkwekers, handelaars, pensions en asielen uit.

Een efficiënt registratiesysteem is essentieel voor een goed toezicht. Het beheer van de nationale databanken voor honden en katten wordt dan ook, samen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest, toegewezen. Ik streef ook naar een samenwerking met de Nederlandstalige Gewestelijke Raad van de Orde der Dierenartsen voor een betere promotie van de sterilisatie en registratie van katten.

Ik wil de asielen ondersteunen bij hun zoektocht naar een zo diervriendelijk mogelijk asielmanagement. De opleiding op hogeschoolniveau voor asiemedewerkers werd in 2015-2016 dan ook met succes herhaald en zal ook in 2016-2017 aangeboden worden. Het vernieuwende protocol over de beoordeling van het welzijn van honden in asielen, opgesteld door het gerenommeerde Italiaanse IZSAM, biedt interessante perspectieven voor de Vlaamse asielen. Dit wordt verder bekeken in samenspraak met de hogescholen die de opleiding voor asiemedewerkers organiseren.

In de landbouwsector blijft het Europese niveau belangrijk om vooruitgang te boeken op het vlak van dierenwelzijn. Vlaanderen heeft zich dan ook aangesloten bij de Europese koplopers. Ik steun actief het voorstel van Nederland, Zweden, Duitsland en Denemarken om een Europees Dierenwelzijnsplatform op te richten. In afwachting van dit platform werkt Vlaanderen samen met deze landen om belangrijke dierenwelzijnsthema's op de Europese agenda te krijgen en te houden.

De organisatie van het Offerfeest werd goed omkaderd met duidelijke instructies voor de lokale besturen, de zonechefs en de organisatoren van tijdelijke slachtvloeren. Ook in 2017 stel ik alles in het werk om het Offerfeest zonder moeilijkheden te laten verlopen. Inzake de discussie omtrent het veralgemeend verdoofd slachten werd een tussenpersoon aangeduid om de dialoog met de geloofsgemeenschappen te voeren. Deze zal nog voor de zomer van 2017 zijn verslag opleveren. Ondertussen streef ik in samenwerking met Comeos naar een duidelijke etikettering van vlees van onverdoofd geslachte dieren zodat de consument weet wat hij eet.

In de aanloop naar een verbod op de chirurgische castratie van biggen vanaf 2018, cfr. de Europese verklaring voor alternatieven voor chirurgische castratie van varkens, blijf ik het ketenoverleg verder faciliteren. Ik overleg ook verder met de pelsdiersector, met het oog op de invoering van een begeleid uitdovingsbeleid, waarbij uitbreiding van bestaande bedrijven en oprichting van nieuwe pelsdierhouderijen niet langer wordt toegestaan. Ik zal ook een voorstel

indienen om een einde te maken aan het misbruik van medische attesten voor geblokstaarte paarden.

Voor een degelijk dierenwelzijnsbeleid voor exotische dieren, richt ik een Vlaamse Dierentuinencommissie op. Het no-kill-beleid inzake surplus-dieren, zoals aanvaard door de KMDA, wordt ook aan alle dierentuinen in Vlaanderen voorgelegd. Verder pas ik de erkenningsvoorwaarden voor dierentuinen en de minimumnormen voor zoogdieren aan op basis van een advies van de Dierentuinencommissie. Ik zal ook minimumnormen voor particulieren die roofvogels houden, invoeren.

Ik richt in overleg met de gebruikers een Vlaams adviescomité voor proefdieren op. In samenspraak met de andere Gewesten komt er ook een centraal contactpunt voor informatie-uitwisseling met de Europese Commissie en andere lidstaten. Ik blijf investeren in overleg met de betrokken sector voor de promotie van het gebruik en de ontwikkeling van alternatieven voor dierproeven.

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn zal in de loop van 2017 de eerste adviezen formuleren. De thema's die de Raad momenteel behandelt, zijn de erkenningsvoorwaarden voor honden- en kattenkwekerijen, dierenhandelszaken, dierenpensions en dierenasielen, de voorwaarden voor de verhandeling van dieren en een evaluatie van de regelgeving rond katten.

Met www.huisdierinfo.be werd een laagdrempelige website gelanceerd waarop (toekomstige) huisdiereigenaars alle nodige informatie over hun favoriete huisdier kunnen terugvinden. De lancering was de start van een succesvolle sensibiliseringscampagne. Aan deze campagne wordt een vervolg gebreed en de website wordt verder uitgebouwd tot hét referentieportaal voor informatie over het houden van dieren. Ook de dag voor de schepenen en de studiedag voor het brede publiek worden in 2017 wegen succes herhaald.

Kordate controle is en blijft het sluitstuk van het beleid. Ik investeer dan ook in een historische uitbreiding van de Dienst Dierenwelzijn. Concreet komen er elf personen bij, waarvan acht worden ingezet bij de Inspectiedienst en drie bij de Dienst Beleid voor taken ter ondersteuning van de Inspectiedienst. Het proactief (controle)beleid krijgt zo meer slagkracht. Een werkgroep van het bureau van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn ondersteunt de Inspectiedienst bij de aanpassingen die nodig zijn door de gevoelige uitbreiding en door de nieuwe uitdagingen van de laatste jaren. De uitwerking van een nieuwe controledatabank zal een vlottere opvolging en beantwoording van meldingen mogelijk maken. Tot slot wordt dierenwelzijn als Vlaamse prioriteit in het vervolgingsbeleid verder uitgebouwd.

I. Inleiding

Dierenwelzijn wordt op Vlaams niveau uitgebouwd tot een volwaardige bevoegdheid. De basisfilosofie van het beleid is dat vermijdbaar dierenleed ook maximaal vermeden moet worden. Ik treed kordaat op tegen wie dieren mishandelt of verwaarloost. Ik investeer in sensibilisering die het brede publiek informeert over het belang van dierenwelzijn. Ik breng het beleid dicht bij de burger en ik hou de vinger aan de pols van het maatschappelijke debat.

Ook in 2016-2017 bouw ik verder aan een krachtdadig beleid dat dieren in alle omstandigheden een zo goed mogelijke bescherming biedt. Ik zet in op het creëren van een aangepast reglementair kader en op een aangepaste controlestrategie, waarbij maximaal gestreefd wordt naar proactief optreden.

II. Strategische en operationele doelstellingen

1. SD 1: Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

1.1. Gezelschapsdieren

1.1.1. *OD 1: Zorgen voor een betere omkadering en controle van de fokkerij en handel in gezelschapsdieren*

Stand van zaken

De hondenhandel blijft het maatschappelijk debat beroeren. Ongeveer een derde van alle meldingen die binnenkomen bij de Inspectiedienst Dierenwelzijn gaat over honden, waarbij het in de meeste gevallen gaat om klachten in verband met kweek en handel. Sinds de regionalisering van de bevoegdheid Dierenwelzijn is dit een van de speerpunten van het beleid.

Het controlebeleid is sinds de regionalisering gevoelig aangescherpt. Eerst werden de proactieve controlemethodes opgestart in de grote kwekerijen, vervolgens werd deze aanpak uitgebreid naar alle types van erkende kwekerijen. Er wordt strikter toegekeken op de naleving van de erkenningsvoorwaarden. Na vaststelling van overtredingen wordt een korte opvolging verzekerd. Daarnaast werden ook de voorwaarden voor het weigeren of intrekken van erkenningen zo veel mogelijk gestandaardiseerd. De scherpere controle heeft heel wat weerklank gekregen in de wereld van de hondenkwekers.

In Vlaanderen worden nog altijd veel pups en kittens uit het buitenland verkocht. Deze dieren zijn onderworpen aan de dierenwelzijnsregelgeving, maar ook aan alle voorschriften voor dierengezondheid. Ook in dierenhandelszaken worden vaak dieren waarvoor dierengezondheidsregels gelden te koop aangeboden. Omdat dierenwelzijn en dierengezondheid heel wat raakvlakken kennen, werd er een samenwerking gezocht met het FAVV. Gezamenlijke controles kunnen leiden tot betere resultaten.

Erkende kweker-handelaars mogen pups of kittens afkomstig uit het buitenland alleen maar verhandelen indien de kwekerij van oorsprong voldoet aan alle voorwaarden opgenomen in de Vlaamse regelgeving. De lijst van toegelaten leveranciers werd grondig gecontroleerd. Negen kwekerijen bleken niet aan de voorwaarden te voldoen en werden dan ook geschrapt van de lijst. Daarnaast werd er ook strikt op toegezien dat kwekerijen waarvan de toelating verlopen was van de lijst werden verwijderd, tenzij tijdig een nieuw attest afgeleverd door de bevoegde overheid in het land van oorsprong werd voorgelegd. Het ging hierbij om drie kwekerijen.

Burgers merken dat Dierenwelzijn eindelijk wordt uitgebouwd tot een volwaardige bevoegdheid. Het aantal meldingen van dierenverwaarlozing of

-mishandeling is dan ook sterk gestegen sinds de regionalisering. De werkdruk voor de Inspectiedienst werd hierdoor gevoelig verhoogd. Er was bovendien geen mogelijkheid om de melder van een klacht een antwoord te bezorgen, zodat onterecht de indruk ontstond dat er geen gevolg werd gegeven aan de klacht. Ik heb daarom de nodige middelen voorzien om de Inspectiedienst Dierenwelzijn uit te breiden. Zo krijgt het (controle)beleid meer slagkracht. Er komt ook een administratieve kracht, zodat er meer ruimte komt om melders feedback te geven.

De hondenhandel is door het samenwerkingsverband van voortrekkers op Europees niveau (zie punt 1.2.1.) aangeduid als een van de dierenwelzijnsonderwerpen waarvoor actie op Europees niveau noodzakelijk is. Tijdens een vergadering van Parlementairen van de Benelux werd toelichting gegeven over de handel in gezelschapsdieren. Er wordt gemikt op een samenwerking die het toezicht op de handel binnen de volledige Benelux versterkt. Gelet op de frequente grenshandel met Nederland werden er verschillende overlegmomenten georganiseerd met de bevoegde diensten uit Nederland. Er wordt informatie uitgewisseld en samenwerking gezocht in specifieke dossiers.

Prognose

Een werkgroep van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn evalueert het besluit dat de erkenningsvoorwaarden voor honden- en kattenkwekers, dierenhandelszaken, dierenpensions en dierenasielen en de voorwaarden voor verhandeling van dieren vastlegt. In deze werkgroep zijn alle betrokken belangengroepen vertegenwoordigd.

Binnen het samenwerkingsverband met andere vooruitstrevende Europese lidstaten (zie punt 1.2.1.) neemt de Vlaamse Dienst Dierenwelzijn de voortrekkersrol bij het opstellen van een 'position paper' die wordt voorgelegd aan de Europese Commissie en de overige lidstaten. Vooraf wordt steun gezocht bij een aantal lidstaten die in het verleden reeds interesse hebben getoond in dit onderwerp.

1.1.2. OD 2: Garanderen van de continuïteit en de performantie van het registratiesysteem voor honden

Stand van zaken

Het beheer van de databank voor de identificatie en registratie van honden wordt sinds de oprichting in 1998 toevertrouwd aan een externe dienstverlener. De lopende overeenkomst loopt af.

Er is een samenwerkingsprotocol tussen de drie Gewesten uitgewerkt zodat de opdracht voor het beheer van de databank samen gegund kan worden. De opdracht is ondertussen gepubliceerd. Er wordt geopteerd voor een enkele databank, omdat verloren gelopen honden geen gewestgrenzen kennen en omdat een aanzienlijk aantal honden doorheen de jaren verhuist van het ene Gewest naar het andere.

Prognose

De opdracht voor het beheer van de databank voor honden zal toegewezen worden aan de indiener van de meest gunstige offerte op basis van de criteria die bepaald zijn in het bestek.

1.1.3. OD 3: Voorzien van een betere ondersteuning en omkadering van asielen

Stand van zaken

In het academiejaar 2015-2016 werd, net zoals in het voorgaande jaar, een opleiding op hogeschoolniveau ingericht voor asielmedewerkers. De opleiding werd opnieuw bekroond met een examen en een officiële diploma-uitreiking.

Er werd een driedaagse cursus georganiseerd waarin de vier Vlaamse hogescholen die de opleiding voor asielmedewerkers organiseren de kans krijgen om kennis te maken met het vernieuwende protocol van het IZSAM. Dit gerenommeerd Italiaans onderzoekscentrum heeft een protocol uitgewerkt om het welzijn van honden in asielen niet alleen op basis van omgevingsgerelateerde criteria te beoordelen, maar ook op basis van diengerelateerde criteria. Zo wordt het mogelijk om op basis van het welzijn van de aanwezige honden na te gaan hoe het met de asielen gesteld is. Momenteel wordt dit protocol verder verfijnd om finaal te komen tot een breed bruikbaar evaluatie-instrument.

Prognose

In het academiejaar 2016-2017 wordt opnieuw een opleiding voor asielmedewerkers georganiseerd. De reacties van zowel lesgevers als cursisten zijn zeer positief. De Vlaamse Overheid draagt opnieuw de kosten.

In overleg met de vier hogescholen die de asielopleiding organiseren, bekijk ik hoe het protocol van het IZSAM toegepast kan worden op Vlaamse asielen. Zo willen we asielen op een positieve manier begeleiden naar een zo diervriendelijk mogelijk asielmanagement.

Er bestaan momenteel geen minimumnormen voor paardenasielen. De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn heeft aangegeven dat de werkgroep voor de herziening van de erkenningsvoorwaarden voor o.a. asielen (punt 1.1.1.) ook aanbevelingen zal formuleren hoe een eerder advies van de federale Raad best geïmplementeerd kan worden in Vlaamse regelgeving.

1.1.4. OD 4: Het probleem van de overpopulatie van katten aanpakken

Stand van zaken

Sinds 2014 is iedereen die een kat weggeeft of verkoopt verplicht om het dier vooraf te steriliseren, identificeren en registreren. Deze verplichting moet op termijn leiden naar een verminderd aantal zwervkatten en asielkatten. Jammer genoeg schiet de maatregel zijn doel voorbij, omdat de identificatiegegevens van katten en hun eigenaar tot op vandaag niet centraal bijgehouden worden. Dierenartsen hebben de keuze om deze gegevens zelf bij te houden in het patiëntendossier of om de gegevens te laten registreren bij een bestaande commerciële databank.

Er komt nu, naar analogie met de databank voor honden, een centrale databank voor katten. Het beheer wordt uitbesteed aan een dienstverlener. Er wordt opnieuw samengewerkt met de andere Gewesten: één gemeenschappelijke databank zal ervoor zorgen dat katten vlotter herenigd kunnen worden met hun eigenaars. De gunningsprocedure werd intussen opgestart.

De Dag van de Schepenen van Dierenwelzijn stond dit jaar in het teken van de zwervkattenproblematiek. Sensibilisering en verspreiding van de nodige informatie zijn immers onontbeerlijk om het probleem van de overpopulatie bij katten aan te pakken. Er werd uitleg gegeven bij de regelgeving, er werden cijfers voorgesteld en er werden verschillende vormen van aanpak gedemonstreerd aan de hand van praktijkvoorbeelden uit een aantal steden en

gemeenten. Er werden affiches en folders ter beschikking gesteld van de steden en gemeenten om sterilisatie van katten te promoten bij hun inwoners.

Prognose

Het beheer van de databank voor katten zal toegewezen worden aan de kandidaat met de meest gunstige offerte op basis van de beoordelingscriteria die bepaald zijn in het bestek. Dankzij deze centrale databank zal de overheid beter in staat zijn om de naleving van de verplichte sterilisatie van katten te controleren.

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn heeft een werkgroep samengesteld waarin alle betrokken belangengroepen vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep zal de huidige regelgeving evalueren. Waar nodig zal de regelgeving bijgestuurd worden.

Er wordt gemikt op een samenwerking met de Nederlandstalige Gewestelijke Raad van de Orde der Dierenartsen. Via de dierenartsen kunnen we de sterilisatie en registratie van katten maximaal promoten bij katteneigenaars.

1.2. Landbouwhuisdieren

1.2.1. *OD 5: Streven naar een voortrekkersrol binnen Europa*

Stand van zaken

Vlaanderen heeft zich aangesloten bij de Europese koplopers inzake Dierenwelzijn. Nederland, Zweden, Denemarken en Duitsland hebben in het verleden al het idee gelanceerd om een Europees dierenwelzijnsplatform op te richten. Dit platform moet de prioriteiten inzake Dierenwelzijn bepalen en concrete aanbevelingen doen om de Europese regelgeving bij te sturen. Vlaanderen steunt dit plan actief. Medewerkers van de Dienst Dierenwelzijn hebben een insteek geleverd met ideeën over hoe dit platform er kan uitzien en welke thema's prioritair behandeld zouden moeten worden. Ik heb zelf tijdens een studiedag in het Europees Parlement gepleit voor een sterkere Europese actie in verschillende dierenwelzijnsdossiers, zowel voor landbouwdieren als voor gezelschapsdieren.

Nederland, Zweden, Denemarken en Duitsland hebben zich in afwachting van het Europees dierenwelzijnsplatform verenigd om nu reeds een aantal dierenwelzijnsdossiers op de Europese agenda te zetten. Onder impuls van Vlaanderen heeft België zich aangesloten bij deze groep van voortrekkers. Deze Europese kopgroep heeft reeds enkele position papers over verschillende dierenwelzijnsthema's opgesteld.

Het transport van levende dieren blijft zorgen baren. Verordening 1/2005, die dit soort transport reguleert, zorgt in de praktijk voor heel wat interpretatie- en toepassingsproblemen. Dit komt het dierenwelzijn niet ten goede. Ik heb samen met het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij de Europese Commissie aangedrongen op een evaluatie en herziening van de Europese verordening. Nederland, Zweden, Denemarken en Duitsland steunen deze vraag.

Prognose

Vlaanderen zal – samen met onder meer Nederland, Zweden, Denemarken en Duitsland – inspanningen blijven leveren om relevante onderwerpen aan te kaarten op het Europese niveau.

1.2.2. *OD 6: Verbieden van het onverdoofd slachten buiten een slachthuis*

Stand van zaken

Sinds 2015 verloopt het onverdoofd slachten in Vlaanderen volgens de Europese regelgeving. Concreet betekent dit dat er enkel nog onverdoofd geslacht mag worden binnen de muren van een officieel erkend slachthuis. Onverdoofd slachten op tijdelijke slachtvloeren is niet meer toegelaten.

Het islamitisch Offerfeest, dat in het verleden gepaard ging met grote aantallen onverdoofde slachtingen op tijdelijke slachtvloeren, is in 2015 goed verlopen. In de aanloop naar het Offerfeest van 2016 werd opnieuw overleg gepleegd met vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap. In het kader van de bredere discussie over een totaalverbod op onverdoofd slachten is er overleg met vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap en de joodse gemeenschap.

Het overleg rond de praktische organisatie van het Offerfeest werd voornamelijk gevoerd op het provinciaal niveau. Waar dit gevraagd werd, hebben ook kabinetsmedewerkers of medewerkers van de Dienst Dierenwelzijn actief deelgenomen aan het overleg. De burgemeesters, de zonechefs en de personen die in 2015 een tijdelijke slachtvloer hebben georganiseerd, ontvingen gedetailleerde instructies voor de organisatie van en het toezicht op het Offerfeest. Deze instructies werden rechtstreeks verstuurd en bovendien verspreid via de VVSG en Binnenlandse Zaken, om zo te komen tot een maximale bekendmaking. Er werden duidelijke afspraken gemaakt met het FAVV over het toezicht op de slachtingen in de erkende slachthuizen.

Gelet op het advies van de Raad van State van 29 juni 2016 werd Piet Vanthemsche aangeduid als onafhankelijk tussenpersoon voor de dialoog met de religieuze gemeenschappen en de versterking van het draagvlak, met het oog op een significante verbetering van het dierenwelzijn bij de praktijk van het ritueel slachten en dit teneinde enkel nog vormen van slachten met bedwelming toe te passen.

Er is een overleg opgestart met de handelsfederatie Comeos over het etiketteren van vlees van onverdoofd geslachte dieren. Consumenten eten vandaag onbewust en ongewild vlees van onverdoofd geslachte dieren, dat ook buiten het circuit van halal en kosher vlees wordt aangeboden. Hierdoor wordt de keuzevrijheid van de consument aangetast. Een duidelijk etiket geeft de consument de mogelijkheid om zelf een bewuste keuze te maken.

Prognose

Op basis van een evaluatie van het Offerfeest van 2016 zullen de instructies voor de lokale besturen, de zonechefs en de organisatoren van tijdelijke slachtvloeren waar nodig bijgestuurd worden. Er worden inspanningen gedaan om ook het Offerfeest van 2017 in de best mogelijke omstandigheden te laten doorgaan.

Tegen ten laatste medio 2017 zal Piet Vanthemsche het definitieve verslag van zijn opdracht opleveren.

De etikettering van vlees van onverdoofd geslachte dieren wordt in overleg met Comeos verder uitgewerkt.

1.2.3. *OD 7: Verbieden van de chirurgische castratie van varkens vanaf 2018*

Stand van zaken

De chirurgische castratie van biggen is een pijnlijke ingreep die wetenschappelijk gezien overbodig is. Er bestaan immers alternatieven om het probleem van

berengere te voorkomen. Landbouworganisaties, de distributiesector, dierenartsen en dierenbeschermingsorganisaties hebben in 2010 hun handtekening gezet onder een Europese principiële verklaring die tot doel had om de chirurgische castratie van biggen vanaf 2018 volledig stop te zetten. Sindsdien heeft de Vlaamse landbouwsector al belangrijke stappen vooruit gezet. Het grootste deel van de varkens bestemd voor onze binnenlandse markt wordt niet langer chirurgisch gecastreerd. In plaats daarvan wordt gebruik gemaakt van immunovaccinatie of worden de dieren afgemest als intacte beren. De vooruitgang in Vlaanderen wordt echter bedreigd door de evolutie in het buitenland, waar nog veel gebruik gemaakt wordt van de chirurgische castratie.

Met het oog op 2018 heb ik het ketenoverleg (tussen alle betrokken actoren, van veld tot vork, van landbouwer tot distributeur) verder gefaciliteerd. Dit ketenoverleg is essentieel om zoveel mogelijk knelpunten weg te werken. Ik heb er ook voor gezorgd dat de bevoegde Duitse autoriteiten uitgebreid geïnformeerd werden over onze positieve ervaringen met de alternatieven voor de chirurgische castratie.

Prognose

Ik blijf pleiten voor een volledige stopzetting van chirurgische castratie op Europees niveau. Tegelijkertijd investeer ik evenwel ook verder in het overleg op Vlaams niveau en de realisatie van het engagement zoals verwoord in het Regeerakkoord, in casu een verbod op chirurgische castratie cfr. de Europese verklaring voor alternatieven voor chirurgische castratie van varkens. Samen met alle betrokken actoren worden zo veel mogelijk knelpunten weggewerkt. De sector kan op die manier rekenen op een maximale ondersteuning in de aanloop naar 2018.

1.2.4. *OD 8: Een einde maken aan het onterecht afleveren van medische attesten voor het blokstaarten van paarden*

Stand van zaken

Het blokstaarten van paarden is sinds 2001 verboden, maar 'om medische redenen' worden nog altijd onverklaarbaar veel trekpaarden geblokstaart. Een beperkt aantal dierenartsen blijft op grote schaal attesten afleveren, zodat het blokstaarten via een achterpoortje overleeft. Uit gegevens van de faculteit diergeneeskunde blijkt dat staartamputaties om medische redenen in werkelijkheid slechts in zeer zeldzame gevallen noodzakelijk zijn.

Prognose

Ik stel een voorontwerp van decreet op dat een einde maakt aan het onterecht afleveren van medische attesten. Waar mogelijk wordt gekeken naar maatregelen die in het buitenland genomen werden om deze problematiek tegen te gaan.

1.2.5. *OD 9: Aanpakken van de welzijnsproblemen in de pelsdierhouderij*

Stand van zaken

Er werd afgelopen jaar met de sector overlegd over de invoering van een begeleid uitdovingsbeleid, in casu een finale stopzetting, waarbij uitbreiding van bestaande bedrijven en oprichting van nieuwe pelsdierhouderijen niet langer wordt toegestaan.

Prognose

De doelstelling wordt verder geconcretiseerd. De waarde van de bestaande bedrijven wordt zo objectief mogelijk bepaald. Hierna wordt het overleg verdergezet.

1.3. Exotische dieren

1.3.1. OD 10: Garanderen van de continuïteit in de verplichte adviesverlening bij het vastleggen van erkenningsvoorwaarden en het beoordelen van erkenningsaanvragen

Stand van zaken

Een comité van deskundigen, de zogenaamde Dierentuinencommissie, begeleidt de opstelling van de erkenningsvoorwaarden voor dierentuinen. Deze commissie verleent ook advies wanneer dierentuinen soorten willen houden waarvoor nog geen minimumnormen voorzien zijn en wanneer particulieren een soort willen houden die niet is opgenomen op de positieve lijst.

De leden van de laatste federale Dierentuinencommissie werden benoemd voor een mandaat van vijf jaar. Dit mandaat loopt in 2017 af. Intussen werd gestart met de samenstelling van een nieuwe Vlaamse Dierentuinencommissie.

Prognose

Er wordt een Vlaamse Dierentuinencommissie opgericht om de continuïteit in de adviesverlening te garanderen. De leden zullen personen zijn met een duidelijke expertise op het vlak van exotische dieren. De Commissie wordt dus geen representatieorgaan waarin belangenverenigingen vertegenwoordigd zijn. Gelet op de vereiste expertise (die zeer specifiek is) is het plausibel dat ook een aantal mensen uit de dierentuinenwereld deel zal uitmaken van dit comité. Er komt een duidelijk intern reglement om elke belangenvermenging te vermijden.

1.3.2. OD 11: Afstemmen van het dierentuinenbeleid op de huidige realiteit en kennis

Stand van zaken

De erkenningsvoorwaarden voor dierentuinen zijn voor het laatst gewijzigd in 1998. Sindsdien is er veel veranderd in de dierentuinenwereld. Zo is er een sterke evolutie naar een meer diergerichte en natuurgetrouwe houderij, die tegelijkertijd meer belevingswaarde biedt aan de bezoekers. Deze tendensen hebben natuurlijk een belangrijke impact op het dierenwelzijn.

De wetenschappelijke wereld heeft de voorbije jaren sterk geïnvesteerd in onderzoek naar het welzijn van dierentuindieren, waardoor de wetenschappelijke expertise terzake gevoelig is uitgebreid. De regelgeving is niet aangepast aan deze nieuwe wetenschappelijke inzichten. Er is dan ook een overleg opgestart met de Dierentuinencommissie om de erkenningsvoorwaarden voor dierentuinen te herzien.

De minimumvoorwaarden voor zoogdieren zijn onveranderd gebleven sinds 1999. Nieuwe wetenschappelijke inzichten en de gewijzigde maatschappelijke verwachtingen maken een herziening van deze normen noodzakelijk. Er is een werkgroep opgericht binnen de Dierentuinencommissie om de herziening voor te bereiden. Het overleg binnen de werkgroep is intussen vergevorderd.

Prognose

Ik garandeer het dierenwelzijn door het aanpassen van de erkenningsvoorwaarden voor dierentuinen. De nieuwe wetenschappelijke inzichten worden gebruikt om de dierenwelzijnsstandaard in de dierentuinen te verhogen.

Ik verwacht dat de werkgroep voor de herziening van de minimumnormen in de eerste helft van 2017 een finaal advies zal afleveren. Op basis van dit advies wordt regelgeving aangepast.

1.3.3. *Naar een no kill-beleid in dierentuinen*

Stand van zake

In 2015 raakte bekend dat in Planckendael drie gezonde bisons en een algazelle werden gedood en gevoederd aan de roofdieren. Er was voor deze dieren immers geen plaats in een binnen- of buitenlandse dierentuin. Dit nieuws liet de maatschappelijke discussie over de problematiek van surplusdieren in dierentuinen hoog opslaan. In de dierentuinen die beheerd worden door de KMDA werd in overleg een surplus policy uitgewerkt om dergelijke incidenten in de toekomst te vermijden.

Prognose

Ik ijver ervoor dat alle Vlaamse dierentuinen een surplusbeleid invoeren waardoor het doden van dieren maximaal vermeden wordt. Ik zal de dierentuinen dan ook een voorstel in die zin voorleggen.

1.3.4. *OD 12: Zorgen voor een duidelijk kader voor het houden van roofvogels in gevangenschap*

Stand van zake

Het houden van roofvogels zit in de lift. Deze evolutie gaat gepaard met extra risico's voor het dierenwelzijn. De Inspectiedienst Dierenwelzijn hanteert een advies van de vroegere federale Raad voor Dierenwelzijn als leidraad bij de beoordeling van de huisvestingsomstandigheden en de verzorging van roofvogels.

Er werd in samenspraak met enkele valkerijverenigingen een workshop georganiseerd voor de inspecteurs en controleurs van de Inspectiedienst Dierenwelzijn en voor de politie. De nadruk lag daarbij op de essentiële welzijnsindicatoren en veel voorkomende ziekten bij roofvogels.

Prognose

Het bestaande advies van de federale Raad voor Dierenwelzijn over het houden van roofvogels in gevangenschap zal worden omgezet in Vlaamse regelgeving. Er worden voorwaarden vastgesteld voor de verzorging, de verblijven, het vervoer en het uitvoeren van valkerij-activiteiten en vliegdemonstraties.

1.3.5. *OD 13: Het houden van reptielen beperken*

Stand van zaken

Het houden van reptielen heeft sterk aan populariteit gewonnen. Deze dieren hebben evenwel heel specifieke welzijnsvereisten. Het risico op welzijnsproblemen is erg groot als de eigenaar niet beschikt over de nodige voorkennis. De uitwerking van een positieve lijst van reptielen dringt zich op. Deze vraag werd dan ook voorgelegd aan de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn.

In afwachting van de opstelling van een positieve lijst werd een opleiding georganiseerd voor de inspecteurs en controleurs van de Inspectiedienst over de specifieke aandachtspunten bij welzijnscontroles van reptielen.

Prognose

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn zal een voorstel van positieve lijst van reptielen uitwerken.

1.4. Proefdieren

1.4.1. *OD 14: Garanderen van een strikt kader voor het gebruik van proefdieren*

Stand van zaken

Dierproeven kunnen nuttig en noodzakelijk zijn, maar Vlaanderen streeft naar een verstandig en voorzichtig gebruik van deze methode. De basisfilosofie gaat uit van de 3 V's: verminderen, verfijnen en vervangen.

De Europese reglementering vereist dat elke lidstaat een nationaal comité heeft om alle betrokken instanties te adviseren over de aanschaf, de fok, de huisvesting, de verzorging en het gebruik van proefdieren. Dit comité fungeert ook als contactpunt voor de Europese Commissie en de andere lidstaten. Op dit moment neemt het Deontologisch Comité deze taak op zich. Uit juridische analyse en contact met de Europese Commissie blijkt dat België ook na de regionalisering van de bevoegdheid Dierenwelzijn slechts één contactpunt moet aanduiden voor de informatiedoorstroming van en naar de Europese Commissie en andere lidstaten. Adviserende functies kunnen wel georganiseerd worden op gewestelijk niveau. Er werd overleg opgestart met de andere Gewesten. Er wordt een ontwerpbesluit voor de oprichting van een Vlaams Comité voorbereid.

Ik wil de alternatieven voor dierproeven promoten. Er werd overleg opgestart met de sector en met de Nederlandse overheid over een mogelijke samenwerking voor de ontwikkeling en promotie van alternatieven.

Prognose

Er wordt een Vlaams Comité voor proefdieren opgericht dat advies zal verlenen aan autoriteiten en gebruikers. In overleg met de andere Gewesten wordt een gemeenschappelijk contactpunt opgericht dat zorgt voor informatiedoorstroming van en naar de Europese Commissie en andere lidstaten.

Ik investeer verder in het overleg met de gebruikers van proefdieren en met Nederland. Er wordt gestreefd naar een bredere verspreiding van kennis over de bestaande alternatieven en naar het stimuleren van onderzoek naar de ontwikkeling van bijkomende alternatieven. In samenwerking met de VLIR willen we de bestaande alternatieven inventariseren en breed kenbaar maken.

1.5. Ondersteuning van het beleid

1.5.1. *OD 15: Zorgen voor een degelijk adviesorgaan, gedragen door alle betrokken belangengroepen en op maat van de dierenwelzijnsproblematiek, door de oprichting van een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn*

Stand van zaken

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn werd officieel geïnstalleerd. Op basis van ideeën aangebracht door de leden heeft de Raad een lijst van te behandelen onderwerpen opgesteld. De aanzienlijke lengte van de lijst illustreert de ambitie

van de Raad om in Vlaanderen een vaste referentie op het vlak van dierenwelzijn te worden. De opgelijste thema's werden ingedeeld volgens prioriteit. Op basis daarvan werd een planning tot 2018 opgesteld. De eerste werkgroepen zijn intussen opgestart.

Er werd ook een werkgroep opgericht die de Inspectiedienst Dierenwelzijn adviseert bij de verdere ontwikkeling als performant en kordaat controleorgaan. Sinds de regionalisering van het beleidsdomein en de uitbouw van Dierenwelzijn tot volwaardige bevoegdheid, wordt de dienst geconfronteerd met een snel toenemend aantal meldingen. De Inspectiedienst werd uitgebreid, wat betekent dat de organisatie en de werking van de dienst aangepast moeten worden (punt 2).

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn heeft online een plaatsje gevonden op de website van de Dienst Dierenwelzijn (www.lne.be/dierenwelzijn). De adviezen van de vroegere federale Raad werden hierop gepubliceerd zodat deze vlot toegankelijk blijven voor alle geïnteresseerden. De adviezen van de nieuwe Vlaamse Raad zullen hier ook gepubliceerd worden.

Prognose

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn zal in de loop van 2017 de eerste eigen adviezen afleveren. Normaal gezien handelen de eerste adviezen over de evaluatie van het kattenplan, over de voorwaarden voor de verhandeling van dieren en over de erkenningsvoorwaarden voor honden- en kattenkwekerijen, dierenhandelszaken, dierenasielen en dierenpensions. Er zullen nieuwe werkgroepen opgericht worden om alle geselecteerde onderwerpen te behandelen. De Raad kan eventueel ook nieuwe thema's opnemen: op eigen initiatief, op vraag van de minister of inspeliend op de actualiteit.

1.5.2. OD 16: Oprichting van een Dierenwelzijnsfonds

Stand van zaken

Het Vlaams Dierenwelzijnsfonds biedt budgettaire ruimte voor de ontwikkeling van een degelijk dierenwelzijnsbeleid. Concreet worden de inkomsten van het Fonds voornamelijk gebruikt ter ondersteuning van de inspectieactiviteiten, de sensibiliseringsinitiatieven en het wetenschappelijk onderzoek.

Het Dierenwelzijnsfonds financiert de kosten voor de opvang van in beslag genomen dieren. Het is echter logisch dat al deze kosten worden teruggevorderd bij de overtreder die de dieren verwaarloosd of mishandeld heeft. In het verleden werden deze kosten in de praktijk nooit teruggevorderd. Er werd daarom een actief terugvorderingsbeleid uitgewerkt. Momenteel wordt dit volop uitgetest.

Prognose

Ik investeer verder in een wetenschappelijk onderbouwd beleid en in het uitbouwen van een performant controlesysteem. Ook voor sensibiliseringsinitiatieven en communicatie worden de nodige middelen voorzien.

Er wordt verder gefocust op het actief terugvorderen van de kosten voor opvang van in beslag genomen dieren. Het uitgewerkte protocol wordt verder getest en verfijnd waar nodig. De bedoeling is om een maximum van de kosten terug te recupereren.

2. SD 2: Door optimalisatie en efficiëntie evolueren naar een goed georganiseerd en gericht controleorgaan

2.1. OD 17: Door optimalisatie en efficiëntie evolueren naar een goed georganiseerd en gericht controleorgaan

Stand van zaken

De dierenwelzijnscontroles in landbouwbedrijven en in slachthuizen worden efficiënter georganiseerd dankzij het protocol dat werd afgesloten met het FAVV. Sinds het protocol kan de Inspectiedienst Dierenwelzijn focussen op de bedrijven waar er zich effectief problemen voordoen. Er werd een structurele financiering voorzien om het protocol verder te kunnen handhaven.

De Inspectiedienst Dierenwelzijn is sinds de regionalisering belast met een aantal bijkomende taken. Het gaat vooral om controles in de landbouwsector die voordien werden uitgevoerd door het FAVV. De inspecteurs en controleurs kregen zowel interne als externe opleidingen aangeboden om goed opgewassen te zijn tegen deze uitbreiding van het takenpakket.

Ik investeer in een gevoelige uitbreiding van de Dienst Dierenwelzijn. Concreet komen er 11 personen bij, waarvan 8 worden ingezet bij de Inspectiedienst en drie bij de Dienst Beleid voor taken ter ondersteuning van de Inspectiedienst. De slagkracht van de (controle)dienst wordt sterk verhoogd dankzij deze uitbreiding. De Inspectiedienst wordt verder uitgebouwd tot een performant en kordaat controleorgaan dat het hoofd kan bieden aan de nieuwe uitdagingen. De focus komt te liggen op een meer proactief controlebeleid. Een werkgroep van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn zal deze evolutie begeleiden (punt 1.5.1.).

Om de werking van de controledienst te ondersteunen en een efficiëntere opvolging van meldingen te verzekeren, werd gestart met de uitbouw van een speciale controledatabank. Hierbij wordt rekening gehouden met de nuances die eigen zijn aan dierenwelzijnscontroles.

De lokale politie speelt een belangrijke rol bij eerstelijnscontroles en bij opvolging van opgelegde maatregelen. De Inspectiedienst Dierenwelzijn blijft dan ook opleidingen aanbieden aan politiediensten.

De contacten met de verschillende Parketten werden verder uitgebouwd om een maximale samenwerking en een op elkaar afgestemd beleid te realiseren. Er werd gestart met de uitwerking van de details van het vervolgingsbeleid van de Parketten, waarbij Dierenwelzijn werd aangeduid als een van de Vlaamse prioriteiten.

Prognose

De aanwervingen van de nieuwe medewerkers worden afgerond. Er wordt gezorgd voor de nodige opleidingen om alle nieuwe mensen wegwijs te maken. Voor de DMO's die toezicht houden in de slachthuizen wordt een opleiding georganiseerd in samenwerking met de faculteit diergeneeskunde van de Universiteit Gent.

Het controlebeleidsplan en de controleprocedures worden geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd in samenspraak met de werkgroep van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. De Inspectiedienst moet de juiste structuren krijgen om alle nieuwe uitdagingen te integreren in de werking, met een zo efficiënt mogelijke inzet van de nieuwe personeelsleden.

De nieuwe controledatabank wordt verder uitgewerkt zodat de opvolging van meldingen efficiënter kan verlopen. Een belangrijke doelstelling is het geven van feedback, zodat melders weten dat hun klacht behandeld werd.

De Vlaamse prioriteiten in het vervolgingsbeleid worden verder uitgewerkt. Er wordt gezorgd voor een gedetailleerde uitwerking van de samenwerking tussen Parket en administratie, met duidelijke prioriteiten voor de vervolging.

3. SD 3: Ontwikkelen van een efficiënte sensibiliseringsstrategie met een visie op lange termijn

3.1. OD 18: Ontwikkelen van een efficiënte sensibiliseringsstrategie met een visie op lange termijn

Stand van zaken

Er zijn nog altijd mensen die dieren beschouwen als wegwerpproducten. Sommige mensen halen impulsief een dier in huis, zonder rekening te houden met de tijd, de ruimte en de financiële middelen die nodig zijn om een dier de juiste zorgen te bieden. Na een tijdje wordt het dier dan gedumpt of achtergelaten in een asiel.

Sensibiliseringscampagnes kunnen (potentiële) eigenaars wijzen op hun verantwoordelijkheid en de impact die een dier zal hebben op hun leven. Er werd een campagne opgestart met de website www.huisdierinfo.be als kern. Op deze website kan de (toekomstige) eigenaar alle noodzakelijke informatie terugvinden. Twee promotiefilmpjes hebben de website na de lancering op de kaart gezet. Via de sociale media werden de filmpjes bijna 59.000 keer gedeeld en bekeken door meer dan vier miljoen mensen. De facebookpagina die gekoppeld is aan de website speelt actief in op de actualiteit.

Tijdens de dag van de schepenen kregen vertegenwoordigers van de lokale besturen meer informatie en enkele handige tools over de (zwerf)kattenproblematiek (punt 1.1.4.). Ook de studiedag voor het brede publiek stond in het teken van katten, al lag de focus daar meer op het houden van deze dieren.

Prognose

Er wordt verder ingezet op sensibilisering. De website www.huisdierinfo.be moet hét online referentiepunt worden voor informatie over het houden van huisdieren. De website wordt verder aangevuld met bijkomende fiches. Ook de facebookpagina wordt onderhouden om meer mensen te informeren en naar de website te lokken.

De website van de Dienst Dierenwelzijn (www.lne.be/dierenwelzijn) zal aangepast worden. Deze website zal zich vooral richten op professionelen, met meer gespecialiseerde informatie. Zo wordt www.lne.be/dierenwelzijn complementair met www.huisdierinfo.be.

De traditie van een jaarlijkse dag voor de schepenen van dierenwelzijn en een jaarlijkse studiedag voor het brede publiek wordt verdergezet.

BIJLAGE

Uittreksel uit de regelgevingsagenda Dierenwelzijn

Meer actuele en meer uitgebreide informatie over deze initiatieven kunt u te allen tijde raadplegen in de regelgevingsagenda op www.regelgevingsagenda.bestuurszaken.be

BVR tot regeling van de samenstelling en de werking van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

BVR tot oprichting van het nationaal comité van experts van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

Regelgeving aangaande minimumnormen voor het houden van nertsen

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

BVR tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van proefdieren

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

Ontwerp van decreet houdende een verbod op het houden van pelsdieren

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

Regelgeving voor de samenstelling van het Comité van experts inzake exotische dieren

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

Dierenwelzijnsfonds

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

Wijziging van het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 betreffende de erkenning van dierentuinen

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

BVR tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

Wijziging van het ministerieel besluit van 3 mei 1999 tot vaststelling van minimumnormen voor het houden van zoogdieren in dierentuinen

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

Regelgeving aangaande minimumnormen voor het houden van roofvogels

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

BVR tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 augustus 2012 betreffende het meerjarenplan voor de sterilisatie van huiskatten

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

Regelgeving aangaande de positieve lijst voor reptielen

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

BVR betreffende de registratie van katten

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

BVR tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 februari 1988 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

BVR inzake de bescherming van dieren bij het slachten en doden

Status van het initiatief: Afgewerkt

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

BVR tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 mei 2001 betreffende de toegestane ingrepen bij gewervelde dieren, met het oog op het nutsgebruik van de dieren of op de beperking van de voortplanting van de diersoort

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---

Decreet tot wijziging van de artikelen 16, 17bis en 28 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren

Status van het initiatief: In voorbereiding

Strategische doelstelling:

Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

---